

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven Piet De Meuter, René Bemers en Anthony De Schryver maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Delingsfouten bij embryo

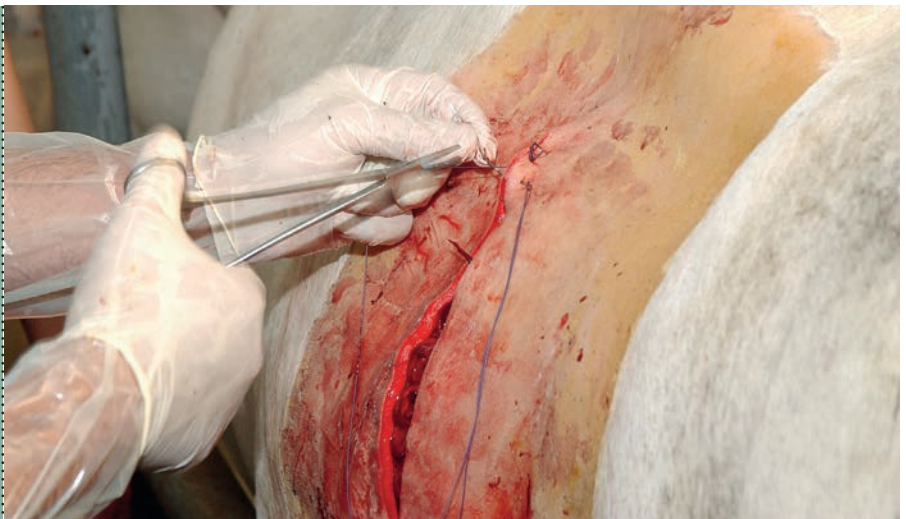
leiden tot diverse misvormingen

naam aandoening
misvorming kalf

verschijnselen
erfelijke gebreken

oorzaak
delingsfouten tijdens de vroege ontwikkeling van het embryo of de embryogenese

behandeling
prognose vaak ongunstig, beperkte overlevingskans

In de volle drukte van het voorbije afkalfseizoen had ik drie bedrijven waar telkens een bijzonder kalf werd geboren. Het ging daarbij drie keer om een kalf dat via keizersnede ter wereld kwam. Hoewel het drie erg verschillende aandoeningen betrof, was er wel sprake van een gelijkaardige oorzaak. Telkens ging het om fouten in de celdeling tijdens de ontwikkeling van het kalf in de buik van de moederkoe.

Eén geval betrof een kalf met een schistosoma reflex, een aandoening waarbij het kalf als het ware binnenstebuiten is gekeerd. Het kalf had een open buikwand en tegelijk lagen de poten teruggeslagen, waardoor de kop en de poten naar één kant waren gericht, terwijl aan de andere kant de borsten buikinhoud te zien waren.

Een tweede bijzondere keizersnede betrof een Siamese tweeling. Bij het openen van de baarmoeder wilde het kalf, dat met de kop voorop lag, eerst niet goed meewerken. Na het kalf verder te hebben onderzocht, voelde ik een tweede hoofd op hetzelfde lijf zitten. Met enig extra trekwerk kon een levende Siamese tweeling ter wereld worden gebracht. Het kalf had twee hoofden en voorpoten, maar had eveneens een open rug. Na een tiental minuten te hebben geleefd, is de Siamese tweeling vanzelf gestorven.

Het laatste bijzondere geval kende wel een gelukkige afloop. Een vleeskalf dat ter wereld kwam met een keizersnede bleek een opening bovenaan in de kop te hebben. De opening van een paar centimeter groot zat tussen de beide hoornbasissen. Zowel de huid als de schedel waren open en door het gat was het hersenvlies van het kalf te zien. Hoewel de prognose in dit geval ongunstig is en de verwachtingen op herstel laag zijn, werd besloten om het kalf goed te verzorgen. De daaropvolgende dagen zorgde de veehouder ervoor dat de wond regelmatig werd ontsmet met een spray. Toen ik recent op het bedrijf was, zag ik dat de wond mooi was dichtgegroeid. Het gat in de schedel zit er nog steeds, maar de opening is inmiddels wel bedekt met huid en haar. Het kalf verkeert in een goede gezondheid en groeit verder goed.

Deze drie erg verschillende gevallen hebben één ding gemeenschappelijk. Telkens gaat het om delingsfouten in de vroege ontwikkeling van het embryo (embryogenese) kort na de bevruchting. De eerste twee gevallen zijn vaker omschreven in de literatuur en komen vaker voor. Het laatste geval lijkt minder bekend en beschreven, tot nog toe kon ik geen gelijkaardige voorbeelden vinden.